

BÁO CÁO

Tổng kết 05 năm thực hiện Đề án tăng cường công tác phổ biến, giáo dục pháp luật nhằm nâng cao ý thức pháp luật cho thanh thiếu niên giai đoạn 2011-2015 trên địa bàn tỉnh Bình Định

Thực hiện Công văn số 2156/BTP-PBGDPL ngày 22/6/2015 của Bộ Tư pháp về việc tổng kết 05 năm Đề án tăng cường công tác phổ biến, giáo dục pháp luật (gọi tắt là PBGDPL) nhằm nâng cao ý thức pháp luật cho thanh thiếu niên giai đoạn 2011 - 2015; UBND tỉnh Bình Định báo cáo tổng kết 05 năm thực hiện Đề án trên địa bàn tỉnh Bình Định, cụ thể như sau:

I. KẾT QUẢ THỰC HIỆN ĐỀ ÁN

1. Công tác chỉ đạo, hướng dẫn tổ chức thực hiện đề án

Thực hiện Quyết định số 2160/QĐ-TTg ngày 26/11/2010 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án tăng cường công tác PBGDPL nhằm nâng cao ý thức pháp luật cho thanh thiếu niên giai đoạn 2011 – 2015; UBND tỉnh Bình Định đã ban hành Quyết định số 481/QĐ-UBND ngày 30/9/2011 về Kế hoạch thực hiện Đề án tăng cường công tác PBGDPL nhằm nâng cao ý thức pháp luật cho thanh thiếu niên giai đoạn 2011-2015 trên địa bàn tỉnh Bình Định (gọi tắt là Đề án 2160). Đồng thời thành lập Ban Chỉ đạo và Tổ Thư ký giúp việc cho Ban Chỉ đạo Đề án 2160 trên địa bàn tỉnh do Phó Chủ tịch UBND tỉnh làm Trưởng ban; Phó Trưởng ban Thường trực là Giám đốc Sở Tư pháp; các thành viên là đại diện lãnh đạo các sở, ngành như: Giáo dục và Đào tạo, Nội vụ, Thông tin và Truyền thông, Đài Phát thanh và Truyền hình Bình Định, Báo Bình Định... các tổ chức chính trị - xã hội của tỉnh như Phụ nữ, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh... Trên cơ sở đó, hàng năm UBND tỉnh đều ban hành kế hoạch triển khai trên địa bàn tỉnh.

Các sở, ban, ngành của tỉnh; Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh và tổ chức thành viên của Mặt trận tỉnh; UBND các huyện, thị xã, thành phố căn cứ chức năng, nhiệm vụ của mình ban hành Kế hoạch cụ thể hoặc lồng ghép vào các chương trình hoạt động của cơ quan, đơn vị để thực hiện Đề án. Cụ thể như: Sở Tư pháp – Cơ quan Thường trực của Ban Chỉ đạo Đề án hàng năm đều xây dựng Kế hoạch tổ chức các lớp tập huấn kiến thức pháp luật hướng dẫn hành vi ứng xử pháp luật cho thanh thiếu niên; nói chuyện chuyên đề, hướng dẫn thực hiện pháp luật; tập huấn kiến thức pháp luật và kỹ năng tuyên truyền, phổ biến kiến thức pháp luật cho thanh thiếu niên. Công an tỉnh ban hành Kế hoạch số 217/KH-CAT-PV28 ngày 22/11/2011 về việc thực hiện Đề án “Tăng cường công tác phổ biến, giáo dục pháp luật nhằm nâng cao ý thức pháp luật cho thanh thiếu niên giai đoạn 2011 - 2015” của ngành trong toàn tỉnh; Kế hoạch số 56/KH-CAT-PV28 ngày 25/3/2013 về việc vận động toàn dân tham gia thực hiện Đề án IV về “Đấu tranh phòng,

chống tội phạm xâm hại trẻ em và tội phạm trong lứa tuổi chưa thành niên"... h
Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tỉnh đã ban hành Kế hoạch số 43-KH/TĐTN ngày
04/5/2012 về việc thực hiện phổ biến, giáo dục pháp luật cho đoàn viên, thanh niên
năm 2012,...

UBND các huyện, thị xã, thành phố đã ban hành Kế hoạch thực hiện Đề án
tăng cường PBGDPL nhằm nâng cao ý thức pháp luật cho thanh thiếu niên giai
đoạn 2011 - 2015.

Hàng năm, Hội đồng phối hợp PBGDPL tỉnh đã xây dựng, triển khai Kế
hoạch và thực hiện kiểm tra công tác PBGDPL tại địa phương. Trong đó có nội
dung kiểm tra việc thực hiện Đề án 2160 tại UBND các huyện, thị xã, thành phố, các
trường học trên địa bàn và các cơ quan, đơn vị có liên quan,...

2. Đánh giá kết quả đạt được các mục tiêu đề ra trong đề án

Thực hiện Quyết định số 2160/QĐ-TTg ngày 26/11/2010 của Thủ tướng
Chính phủ, Nghị quyết số 25-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa
X) tại Hội nghị lần thứ 7 về "Tăng cường sự chỉ đạo của Đảng đối với công tác
thanh niên thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa"; trên cơ sở Kế hoạch
PBGDPL hàng năm của Ban Chỉ đạo Đề án 2160 của tỉnh, Sở Tư pháp phối hợp
với Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tỉnh tổ chức các lớp tập huấn kiến thức pháp luật và
kỹ năng tuyên truyền pháp luật trên địa bàn tỉnh. Tính đến hết năm 2015, Sở Tư
pháp đã tổ chức 13 cuộc tại 11 huyện, thị xã, thành phố trên địa bàn tỉnh cho đối
tượng là cán bộ đoàn ở cơ sở, thanh thiếu niên... Biên soạn và phát hành hàng trăm
ngàn Tập Hỏi - đáp pháp luật liên quan tới thanh thiếu niên như: Luật Giao thông
đường bộ, Luật Thanh niên, Luật Hôn nhân và gia đình, Luật Xử lý vi phạm hành
chính, Bộ luật Dân sự, Bộ luật Hình sự, Bộ luật Lao động, Luật Bình đẳng giới,
Luật Phòng, chống bạo lực gia đình và một số văn bản hướng dẫn có liên quan...

Đặc biệt, trong năm 2015 Ban Tổ chức Cuộc thi viết "Tìm hiểu Hiến pháp
nước cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam" trên địa bàn tỉnh đã nhận được hàng
chục ngàn bài thi của học sinh, sinh viên, đoàn viên, thanh niên hưởng ứng viết bài
tham gia dự thi, qua đó giáo dục ý thức chấp hành pháp luật của thanh thiếu niên
trên địa bàn tỉnh.

3. Đánh giá kết quả thực hiện các nội dung, nhiệm vụ, giải pháp

a) Trách nhiệm của hệ thống chính trị trong PBGDPL cho thanh thiếu niên

- Sau 5 năm triển khai thực hiện Đề án 2160 trên địa bàn tỉnh, các sở, ban,
ngành của tỉnh; cơ quan Trung ương trên địa bàn tỉnh; Ủy ban Mặt trận TQVN tỉnh
và tổ chức thành viên của Mặt trận tỉnh; UBND các huyện, thị xã, thành phố đã quan
tâm, phối hợp thực hiện tuyên truyền, phổ biến chủ trương của Đảng, chính sách,
pháp luật của Nhà nước về thanh niên; tạo điều kiện thuận lợi cho thanh niên trong
cơ quan, đơn vị, địa phương chủ động tìm hiểu pháp luật thông qua các lớp tập huấn
kiến thức pháp luật, cuộc thi tìm hiểu kiến thức pháp luật, mô hình Tủ sách pháp
luật, Câu lạc bộ pháp luật, Câu lạc bộ Trợ giúp pháp lý, Tổ hòa giải ở cơ sở, các
buổi sinh hoạt Đoàn, Đội... Bên cạnh đó, một số sở, ngành, địa phương đã lồng
ghép tuyên truyền PBGDPL cho thanh thiếu niên trong các dự án của Chương trình

mục tiêu quốc gia có liên quan (như phòng, chống tội phạm, mại dâm, ma túy...), các Đề án PBGDPL theo Quyết định số 409/QĐ-TTg ngày 09/4/2012. Cụ thể:

+ Thực hiện Đề án “Củng cố, kiện toàn và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực trong công tác phổ biến, giáo dục pháp luật đáp ứng yêu cầu đổi mới, phát triển của đất nước giai đoạn 2013-2016”; Đề án “Nâng cao chất lượng công tác PBGDPL trong nhà trường giai đoạn 2013-2016” của Thủ tướng Chính phủ, Sở Tư pháp, Sở Giáo dục và Đào tạo, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tỉnh đã phối hợp cùng với các địa phương, các trường học mở nhiều lớp tập huấn kiến thức pháp luật, kỹ năng PBGDPL với hàng ngàn lượt cán bộ pháp chế của ngành Giáo dục, Giáo viên giảng dạy môn Giáo dục công dân, cán bộ Đoàn các cấp tham dự; đội ngũ những người làm công tác PBGDPL nói chung và PBGDPL cho đối tượng thanh thiếu niên trên địa bàn tỉnh nói riêng không ngừng được rà soát, củng cố, thường xuyên được bồi dưỡng kiến thức pháp luật, kỹ năng PBGDPL.

Tính đến ngày 30/6/2015, tỉnh Bình Định có 88 báo cáo viên pháp luật cấp tỉnh, 227 Báo cáo viên pháp luật cấp huyện, 1.718 tuyên truyền viên pháp luật cấp xã, 8.160 hòa giải viên cơ sở.

Ngoài ra, các cơ quan, đơn vị, địa phương còn huy động đội ngũ luật sư, luật gia, trợ giúp viên pháp lý, cán bộ tư pháp, cán bộ, công chức của các cơ quan thi hành pháp luật, đơn vị lực lượng vũ trang, chức sắc tôn giáo cùng tham gia PBGDPL cho thanh thiếu niên trên địa bàn tỉnh.

+ Thông qua hoạt động của các chương trình mục tiêu Quốc gia về bình đẳng giới giai đoạn 2011-2015, Hội liên hiệp Phụ nữ tỉnh tổ chức truyền thông: Nâng cao kiến thức pháp luật Bình đẳng giới cho đội ngũ Báo cáo viên các cấp, cán bộ phụ trách Website, biên tập viên của hội, đoàn thể, sở, ngành trong tỉnh và hàng trăm cán bộ, người lao động; biên soạn, cung cấp 14.000 tờ rơi về bình đẳng giới... Phối hợp triển khai Đề án Tiếp tục xây dựng và đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động chấp hành pháp luật trong cộng đồng dân cư giai đoạn 2013 - 2016 thông qua việc chỉ đạo xây dựng mô hình điểm sáng chấp hành pháp luật tại phường Ghềnh Ráng (TP. Quy Nhơn) và xã Nhơn Phong (TX. An Nhơn).

+ Công an tỉnh và Công an các địa phương đã tuyên truyền cho 5.100 lượt người về tình hình phòng chống tội phạm ma túy và tác hại của ma túy; phong trào “Phòng chống vi phạm pháp luật trong học sinh, sinh viên” tại các trường học đã thu hút hơn 14.750 lượt người tham gia; tổ chức 1.516 lượt phát động, tuyên truyền, nói chuyện cảnh giác về an ninh trật tự, trật tự an toàn giao thông với hơn 294.480 lượt người tham gia; hơn 18.268 lượt người tham gia phong trào toàn dân bảo vệ an ninh tổ quốc tại các địa bàn trọng điểm phức tạp về an ninh trật tự; mở 335 lớp giáo dục pháp luật cho 6.482 đối tượng vi phạm pháp luật chưa đến mức xử lý hình sự cho thanh thiếu niên chậm tiến, đối tượng đang quản lý, giáo dục tại cộng đồng; gặp gỡ, giáo dục cá biệt 214 lượt có 1.067 đối tượng thường xuyên có hành vi vi phạm trật tự an toàn giao thông; kiểm điểm trước dân hơn 400 đối tượng...

+ Sở Lao động - Thương binh và Xã hội tổ chức 10 hội nghị phổ biến chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước liên quan trực tiếp đến quyền và nghĩa vụ của công dân, công chức, viên chức; nâng cao ý thức pháp

luật trong thực thi công vụ... Phối hợp với các ngành, các doanh nghiệp tổ chức 45 lớp bồi dưỡng, tập huấn pháp luật về an toàn lao động, vệ sinh lao động cho 2.072 người lao động trong độ tuổi thanh niên...

- Hàng năm, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tỉnh đều có văn bản chỉ đạo, hướng dẫn Đoàn cơ sở phổ biến, quán triệt các chính sách, pháp luật mới có liên quan đến thanh thiếu niên; chủ động phối hợp với các ngành Tư pháp, Tòa án, Viện Kiểm sát, Công an các cấp ký kết nhiều chương trình, kế hoạch phối hợp tổ chức các hoạt động PBGDPL cho thanh thiếu niên trên địa bàn tỉnh như: Mít tinh, tọa đàm, Hội thi tìm hiểu Kiến thức pháp luật, các lớp tập huấn kỹ năng PBGDPL, Hội nghị phổ biến pháp luật, Phiên toàn giả định về phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội, bình đẳng giới, an toàn giao thông, bảo hiểm xã hội, các chính sách về đào tạo nghề, lao động, việc làm, học tập... đồng thời, lồng ghép PBGDPL cho thanh thiếu niên trong các hoạt động văn hóa - văn nghệ, thể dục - thể thao; gắn với các phong trào thường niên của Đoàn như giao lưu kết nghĩa, về nguồn, các hoạt động đền ơn đáp nghĩa... Gắn với cuộc vận động "Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh"; Phong trào "Toàn dân đoàn kết, xây dựng đời sống văn hóa khu dân cư"...

- Các cấp bộ Đoàn trong tỉnh thường xuyên chú trọng việc đưa các hoạt động tuyên truyền, phổ biến pháp luật về cơ sở, các địa bàn trọng điểm về tình trạng vi phạm pháp luật, góp phần nâng cao ý thức trách nhiệm đoàn viên, thanh thiếu niên và nhân dân trong việc chấp hành và nâng cao ý thức chấp hành các quy định pháp luật, trang bị các kiến thức để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bản thân khi tham gia các quan hệ pháp luật. Chi đoàn các thôn, khu phố, làng thường xuyên tổ chức sinh hoạt định kỳ hàng tháng với nhiều hình thức và nội dung phong phú, đa dạng. Trong đó, tập trung tổ chức các cuộc thi tìm hiểu về kiến thức pháp luật, phổ biến các văn bản pháp luật kết hợp với giao lưu văn hóa, văn nghệ mang lại không khí sôi động, thu hút đông đảo đoàn viên, thanh thiếu niên và nhân dân tham gia.

b) Tổ chức các hoạt động tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cho các nhóm thanh thiếu niên thuộc đối tượng của Đề án

*** Đối với nhóm thanh thiếu niên tự do, sinh sống, lao động tại địa bàn cư trú:**

- **Cấp tỉnh:** Các sở, ban, ngành của tỉnh; Ủy ban Mặt trận TQVN tỉnh và các tổ chức thành viên của Mặt trận tỉnh; cơ quan Trung ương trên địa bàn tỉnh thường xuyên tổ chức tuyên truyền, phổ biến các văn bản pháp luật liên quan đến đời sống, học tập, lao động, vui chơi, giải trí, việc làm của thanh thiếu niên dưới nhiều hình thức phong phú, đa dạng như: Tổ chức các đợt tuyên truyền miệng, phát tài liệu Hỏi - đáp pháp luật, tờ gấp...; tổ chức các cuộc thi tìm hiểu luật; hái hoa dân chủ; hội diễn văn nghệ; chuyên mục Tạp chí truyền hình Pháp luật và đời sống phát trên sóng truyền hình của Đài Phát thanh và Truyền hình Bình Định; xây dựng chuyên mục Hỏi - đáp pháp luật trên Bản tin Tư pháp Bình Định; Phiên tòa giả định; hướng dẫn, khai thác Tủ sách pháp luật; tư vấn pháp luật và trợ giúp pháp lý; hướng dẫn hoạt động hòa giải cơ sở,... hoặc lồng ghép phổ biến trong sinh hoạt của tổ chức Đoàn TNCS Hồ Chí Minh ở cơ sở.

Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tỉnh đã phối hợp với Tòa án nhân dân, Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh, Sở Tư pháp tổ chức các “Phiên tòa giả định” tại một số địa phương trên địa bàn tỉnh. Phiên tòa giả định với nội dung mô phỏng lại việc xét xử các vụ án đã xảy ra trên địa bàn tỉnh, đóng vai các thành viên trong hội đồng xét xử, luật sư, bị cáo... là các đoàn viên đang công tác tại các cơ quan như Tòa án nhân dân, Viện Kiểm sát nhân dân, Sở Tư pháp... Hình thức này đã lôi cuốn được nhiều đoàn viên, thanh thiếu niên, học sinh, sinh viên tham gia, góp phần giáo dục ý thức chấp hành pháp luật, răn đe, phòng ngừa hành vi vi phạm pháp luật trong đoàn viên, thanh thiếu niên.

Tòa án nhân dân cấp tỉnh, cấp huyện đã tổ chức nhiều phiên tòa xét xử lưu động với các vụ án liên quan đến thanh thiếu niên vi phạm pháp luật. Qua diễn biến của phiên tòa xét xử lưu động thu hút hàng trăm lượt thanh thiếu niên trên địa bàn đến xem; giúp thanh thiếu niên trên địa bàn nắm bắt được nhiều nội dung của pháp luật một cách sinh động, hiệu quả, tránh tâm lý nặng nề vì đi “học luật”. Nhờ đó, góp phần giáo dục, răn đe, ngăn ngừa các hành vi vi phạm pháp luật, nâng cao ý thức chấp hành pháp luật trong nhân dân nói chung và đối tượng thanh thiếu niên nói riêng trên địa bàn tỉnh.

- **Cấp huyện:** Phòng Tư pháp đã tích cực phối hợp với các cấp bộ Đoàn và các cơ quan, đơn vị liên quan thông qua các hội nghị, chiến dịch truyền thông, hội trại, diễn hành tuyên truyền, các phương tiện thông tin đại chúng, các hội thi, hội diễn, trợ giúp pháp lý lưu động, sinh hoạt Câu lạc bộ thanh niên với pháp luật tuyên truyền pháp luật... phổ biến các văn bản pháp luật liên quan đến thanh thiếu niên, góp phần nâng cao nhận thức, ý thức chấp hành pháp luật trong thanh thiếu niên.

- **Cấp xã:** thông qua hệ thống truyền thanh cơ sở, Tủ sách pháp luật, UBND các xã, phường, thị trấn trên địa bàn tỉnh đã phối hợp với Phòng Tư pháp và các đơn vị liên quan xây dựng và phát hàng ngàn tin, bài tuyên truyền, giáo dục pháp luật. Trong đó, có nhiều nội dung liên quan đến đời sống, học tập, lao động, việc làm và nghĩa vụ của thanh thiếu niên ở cơ sở.

*** Đối với nhóm thanh thiếu niên trong trường học:**

Thông qua các hình thức như: Tổ chức tuyên truyền trong các buổi chào cờ đầu tuần, Hội thi tìm hiểu kiến thức pháp luật; sinh hoạt ngoại khóa, hội trại chủ đề pháp luật; lồng ghép PBGDPL vào các hoạt động văn hóa, văn nghệ trong nhà trường; tuyên truyền giới thiệu sách pháp luật; phổ biến pháp luật trên website nhà trường; cấp phát tài liệu Hỏi – đáp pháp luật, tờ rơi, tờ gấp pháp luật miễn phí...

Trong đó, điển hình là Hội đồng phối hợp PBGDPL thị xã An Nhơn hàng năm đều tổ chức cuộc tìm hiểu pháp luật cho học sinh, sinh viên trên địa bàn thị xã bằng hình thức sân khấu hóa đã thu hút hàng chục ngàn lượt người dân và học sinh, sinh viên, đoàn viên thanh thiếu niên tham dự...

*** Đối với nhóm thanh thiếu niên vi phạm pháp luật:**

Các sở, ban, ngành của tỉnh; Ủy ban Mặt trận TQVN tỉnh và tổ chức thành viên của Mặt trận tỉnh; cơ quan Trung ương trên địa bàn tỉnh đã tổ chức nhiều đợt điều tra, khảo sát lên danh sách để tuyên truyền, giáo dục, cảm hóa các thanh thiếu

niên có hành vi hoặc có nguy cơ vi phạm pháp luật tại địa bàn dân cư, đa số thanh thiếu niên sau khi được vận động, giáo dục, thuyết phục đều tiến bộ và viết cam kết không vi phạm pháp luật. Cụ thể:

- Hội Liên hiệp Phụ nữ đã phối hợp với Công an các cấp tổ chức tuyên truyền kiến thức phòng, chống tệ nạn xã hội và các loại tội phạm cho con em từ trong gia đình, thu hút 31.456 lượt hội viên phụ nữ và nữ thanh niên tham dự; phối hợp mở 249 lớp giáo dục cho 6.537 đối tượng thanh thiếu niên chậm tiến... Phối hợp với Công an tỉnh tổ chức Tọa đàm “Phòng, chống tội phạm trong thanh thiếu niên năm 2012”...

- Công an tỉnh tổ chức Diễn đàn Công an lắng nghe ý kiến nhân dân; mô hình Tiếng loa cảnh giác, Khu dân cư an toàn về an ninh trật tự ở thôn Đại Lợi, xã Cát Nhơn, huyện Phù Cát; xây dựng mô hình Quản lý giáo dục người lầm lỗi và thanh niên có nguy cơ vi phạm pháp luật của Hội Cựu Chiến binh xã Hoài Hải huyện Hoài Nhơn; mô hình Ánh sáng an ninh trật tự xã Hoài Châu, huyện Hoài Nhơn; mô hình Họ đạo không tội phạm xã hội ở thị xã An Nhơn, huyện Hoài Nhơn...

*** Đối với thanh niên lao động ở nước ngoài:**

Hiện nay, trên địa bàn tỉnh việc phổ biến, giáo dục pháp luật cho thanh niên thực hiện xuất khẩu lao động ở nước ngoài chủ yếu do Sở Lao động - Thương binh và xã hội thực hiện. Trong 05 năm qua, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội đã tổ chức 15 lớp bồi dưỡng, tập huấn nâng cao năng lực cho 2.640 lượt người tham gia là tuyên truyền viên phục vụ cho công tác xuất khẩu lao động. Trong đó, lực lượng thanh niên chiếm 80%.

4. Kinh phí thực hiện

- Đối với cấp tỉnh: Hàng năm kinh phí thực hiện chủ yếu từ kinh phí hoạt động PBGDPL được cấp cho Sở Tư pháp. Các cơ quan đơn vị không được cấp kinh phí riêng cho việc thực hiện Đề án nên việc triển khai thực hiện còn gặp nhiều khó khăn; chủ yếu là phối hợp với Sở Tư pháp hoặc các đơn vị phối hợp thực hiện với các Đề án PBGDPL khác đang triển khai trên địa bàn.

- Đối với cấp huyện: Kinh phí triển khai Đề án được chi từ nguồn kinh phí của Hội đồng phối hợp PBGDPL cấp huyện. Tuy nhiên kinh phí của Hội đồng phối hợp PBGDPL cấp huyện còn hạn chế nên việc tổ chức các hoạt động của Đề án chủ yếu được lồng ghép cùng với Chương trình mục tiêu quốc gia hoặc các Đề án PBGDPL khác đang triển khai trên địa bàn.

- Đối với cấp xã: Hầu hết UBND các xã, phường, thị trấn chưa bố trí kinh phí PBGDPL hàng năm, nên việc tuyên truyền, PBGDPL cho thanh thiếu niên chủ yếu được triển khai lồng ghép với các hoạt động khác ở địa phương.

II. ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ THỰC HIỆN ĐỀ ÁN

1. Về hiệu quả, tác động

Qua 5 năm triển khai thực hiện Đề án 2160 trên địa bàn tỉnh Bình Định đã đạt được nhiều kết quả đáng ghi nhận, góp phần tích cực trong việc ổn định an

ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, thúc đẩy sự phát triển kinh tế, xã hội của địa phương.

- Cấp ủy Đảng, chính quyền các cấp, Mặt trận và các đoàn thể, các lực lượng xã hội đã nhận thức đúng đắn về vai trò của thanh thiếu niên và công tác PBGDPL cho thanh niên trong giai đoạn hiện nay. Việc triển khai thực hiện Đề án cho thanh thiếu niên đã được đặt đúng vị trí trung tâm trong công tác PBGDPL và được chú trọng lồng ghép thực hiện trong Chương trình mục tiêu quốc gia, các Đề án PBGDPL khác trên địa bàn tỉnh. Sự lãnh đạo của các cấp ủy Đảng, sự quan tâm của chính quyền, sự phối hợp của các cấp, các ngành và nhân dân trong công tác PBGDPL cho thanh thiếu niên được tăng cường và hiệu quả hơn.

- Nội dung, hình thức PBGDPL cho thanh thiếu niên từng bước được đổi mới, phong phú, đa dạng và thiết thực với các hoạt động, phong trào và mô hình của các cơ quan, đơn vị, địa phương... đã góp phần tạo điều kiện cho thanh thiếu niên được nghiên cứu, học tập, tìm hiểu pháp luật, giáo dục đạo đức, lối sống, lý tưởng cách mạng, đáp ứng tốt hơn yêu cầu, nhiệm vụ của công tác thanh niên trong thời kỳ mới. Nhiều mô hình PBGDPL cho thanh thiếu niên trong trường học, trong cán bộ, đoàn viên, thanh niên ở địa bàn cư trú được triển khai, nhân rộng trên phạm vi toàn tỉnh và mang lại hiệu quả thiết thực như: Tổ chức Thi tìm hiểu pháp luật, phiên tòa giả định, xét xử lưu động, chiếu phim tư liệu về trật tự an toàn giao thông, sinh hoạt Câu lạc bộ pháp luật, Tủ sách pháp luật... đã tạo nên những sân chơi, diễn đàn bổ ích, giúp thanh thiếu niên thay đổi nhận thức, ý thức chấp hành pháp luật; tạo môi trường thuận lợi cho thanh niên học tập, lao động, rèn luyện và cống hiến tích cực vào sự phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội và an ninh chính trị của tỉnh Bình Định nói riêng và của đất nước nói chung.

2. Tồn tại, khó khăn và nguyên nhân

a) Tồn tại, khó khăn

- Hiệu quả tổ chức thực hiện Đề án trên địa bàn tỉnh chưa đồng đều, có lúc, có nơi còn mang tính hình thức, chưa tạo được sự lan tỏa sâu rộng, gắn kết giữa cơ quan chủ trì tổ chức thực hiện các nhiệm vụ của Đề án với các cơ quan phối hợp, thành viên Đề án.

- Các cơ quan, đơn vị, địa phương chưa chú trọng đúng mức đến việc chỉ đạo, hướng dẫn, triển khai thực hiện các nhiệm vụ của Đề án theo từng nhóm đối tượng thanh thiếu niên, nhất là nhóm thanh thiếu niên vi phạm pháp luật.

- Còn thiếu các mô hình chỉ đạo điểm thực hiện Đề án 2160 để các cơ quan, đơn vị, địa phương nghiên cứu, tổng kết, đánh giá rút kinh nghiệm và nhân rộng; công tác thông tin, báo cáo đánh giá tình hình thực hiện Đề án trên địa bàn tỉnh còn chậm, đã làm hạn chế hiệu quả của Đề án.

b) Nguyên nhân

- Một số cơ quan, đơn vị chưa nhận thức đầy đủ tầm quan trọng của công tác PBGDPL cho thanh thiếu niên nên chưa có định hướng đúng, công tác chỉ đạo điều hành chưa kịp thời.

- Kinh phí dành cho công tác PBGDPL chưa được quan tâm đúng mức, nhất là kinh phí phục vụ cho công tác thăm dò, điều tra.

- Do ảnh hưởng của mặt trái cơ chế thị trường, bị ảnh hưởng của văn hóa phẩm đồi trụy, độc hại; việc quản lý giáo dục của gia đình, nhà trường và xã hội đối với thanh thiếu niên chưa chặt chẽ, một bộ phận thanh thiếu niên vi phạm pháp luật đều có trình độ văn hóa thấp, đua đòi ăn chơi, tụ tập băng nhóm, rù rê, lêu lổng dẫn đến hành vi vi phạm pháp luật.

3. Bài học kinh nghiệm

- Để việc thực hiện công tác PBGDPL có hiệu quả cần phải có sự quan tâm chỉ đạo của cấp ủy Đảng và sự đầu tư đúng mức của chính quyền các cấp.

- Ban hành các văn bản hướng dẫn là yếu tố vừa bảo đảm tính định hướng chung, vừa tạo điều kiện để các địa phương, đơn vị phát huy tính chủ động của mình trong việc xây dựng kế hoạch cụ thể tổ chức thực hiện Đề án ở cơ sở một cách có hiệu quả.

- Thường xuyên kiểm tra, đôn đốc để giải quyết kịp thời khó khăn, vướng mắc phát sinh trong thực tế, điều chỉnh kịp thời. Định kỳ cần có sự trao đổi, đánh giá việc thực hiện Đề án để tìm ra giải pháp nâng cao hiệu quả, chất lượng hoạt động của Đề án.

- Thực hiện tổng kết, đánh giá, khen thưởng kịp thời các tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc để động viên và thường xuyên nhắc nhở, đôn đốc, có cơ chế xử lý phù hợp những đơn vị, cá nhân còn thiếu trách nhiệm trong thực hiện Đề án.

III. PHƯƠNG HƯỚNG, GIẢI PHÁP CHO GIAI ĐOẠN 2016 – 2020

1. Đánh giá nhu cầu phổ biến, giáo dục pháp luật cho thanh thiếu niên hiện nay; sự cần thiết xây dựng Đề án hoặc chính sách cho giai đoạn 2016 - 2020

Công tác tuyên truyền, PBGDPL cho thanh thiếu niên có ý nghĩa quan trọng trong việc nâng cao kiến thức, ý thức chấp hành pháp luật của thanh thiếu niên nhằm góp phần hạn chế, ngăn ngừa tình trạng vi phạm pháp luật của đội ngũ thanh thiếu niên trong giai đoạn hiện nay, do vậy các cấp, các ngành cần tiếp tục triển khai thực hiện Đề án 2160 giai đoạn 2016 - 2020 để không ngừng tăng cường, củng cố việc hình thành ý thức “Sống và làm việc theo Hiến pháp và pháp luật” trong thanh thiếu niên.

2. Các giải pháp cần tiếp tục thực hiện trong giai đoạn tới

- Tiếp tục tăng cường trách nhiệm của các cấp ủy Đảng về vai trò, tầm quan trọng của công tác PBGDPL. Đặc biệt là PBGDPL cho đối tượng thanh thiếu niên; thường xuyên lãnh đạo, chỉ đạo, phát huy vai trò, trách nhiệm, phối hợp của các cơ quan Nhà nước, Mặt trận, các ban, ngành, đoàn thể, địa phương trong việc tổ chức thực hiện Đề án.

- Công tác PBGDPL cho thanh thiếu niên cần tập trung vào đối tượng thanh thiếu niên có nguy cơ vi phạm pháp luật cao như: Thanh niên có trình độ học vấn thấp; thanh niên thuộc gia đình có bố mẹ ly hôn, bố mẹ phạm tội; thanh niên không

có việc làm, thanh niên mãn hạn tù, thanh niên là người dân tộc thiểu số sinh sống ở vùng đặc biệt khó khăn...

- Tăng cường công tác đào tạo, bồi dưỡng kiến thức pháp luật, kỹ năng PBGDPL cho đội ngũ giáo viên dạy môn giáo dục công dân trong các trường học, cán bộ pháp chế, cán bộ làm công tác quản lý học sinh, sinh viên và cán bộ làm công tác Đoàn, Hội, Đội ở cơ sở...

- Duy trì, đẩy mạnh thực hiện và phát triển nhân rộng các phong trào, các mô hình PBGDPL phù hợp, đang phát huy hiệu quả với từng loại đối tượng thanh thiếu niên.

- Gắn công tác tuyên truyền, PBGDPL cho thanh thiếu niên với định hướng nghề nghiệp, dạy nghề, giải quyết việc làm; gắn giáo dục pháp luật với giáo dục đạo đức, giáo dục văn hóa truyền thống và bồi dưỡng, rèn luyện ý thức tự giác, tự nguyện tìm hiểu, chấp hành pháp luật của thanh thiếu niên.

- Quan tâm đầu tư kinh phí, cơ sở vật chất và các điều kiện khác đảm bảo cho việc triển khai công tác PBGDPL cho thanh thiếu niên có hiệu quả.

3. Đề nghị triển khai công tác PBGDPL cho thanh thiếu niên giai đoạn 2016 – 2020

- Các bộ, ngành Trung ương cần thường xuyên hỗ trợ tài liệu PBGDPL (tờ gấp, tiểu phẩm pháp luật, sách pháp luật...) cho các đơn vị trường học, tổ chức Đoàn thanh niên các cấp.

- Bộ Tư pháp cần tăng cường tổ chức tập huấn, bồi dưỡng kiến thức pháp luật, kỹ năng nghiệp vụ PBGDPL cho đội ngũ cán bộ làm công tác PBGDPL nói chung và cho đối tượng thanh thiếu niên trên địa bàn tỉnh nói riêng.

- Quan tâm tạo điều kiện hỗ trợ về kinh phí tổ chức các hoạt động thực tế trong việc tuyên truyền, PBGDPL cho thanh thiếu niên diễn ra thêm sinh động và đạt hiệu quả cao.

Trên đây là báo cáo tổng kết 05 năm Đề án tăng cường công tác phổ biến, giáo dục pháp luật nhằm nâng cao ý thức pháp luật cho thanh thiếu niên giai đoạn 2011 – 2015 trên địa bàn tỉnh Bình Định; UBND tỉnh kính báo cáo Bộ Tư pháp xem xét, tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Bộ Tư pháp (Vụ PBGDPL);
- CT, PCT Ngô Đông Hải;
- Sở Tư pháp;
- CVP UBND tỉnh;
- Lưu: VT, K2.

ct

**TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

